

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

23 травня 2023 року

Київ

№ 69

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 13, 17, 20 Закону України “Про депозитарну систему України”, статті 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою врегулювання взаємодії Національного банку України з його клієнтами під час провадження Національним банком України депозитарної діяльності та під час обслуговування ним операцій з обліку та обігу депозитних сертифікатів Національного банку України, врегулювання порядку проведення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про порядок обліку та проведення Національним банком України та банками України операцій з депозитними сертифікатами Національного банку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 грудня 2015 року № 859 (зі змінами), що додаються;

2) Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 140 (зі змінами), що додаються;

3) Положення про порядок проведення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів, укладеними на організованих ринках капіталу та поза організованими ринками капіталу, з дотриманням принципу “поставка цінних паперів проти оплати”, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 грудня 2021 року № 130, що додаються.

2. Управлінню корпоративних прав та депозитарної діяльності Національного банку України (Андрій Супрун) після офіційного опублікування довести до відома клієнтів депозитарію Національного банку України та банків інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Юрія Гелетія.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 42

Аркуші погодження додаються.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
23 травня 2023 року № 69

Зміни до Положення про порядок обліку та проведення Національним банком України та банками України операцій з депозитними сертифікатами Національного банку України

1. У розділі III:

1) у главі 1:

в абзаці четвертому пункту 29 слова та літери “та спеціальними засобами СЕП” замінити словами, літерами та цифрами “шляхом обміну в системі електронних платежів Національного банку (далі – СЕП) фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022 між Національним банком та банками”;

главу після пункту 29 доповнити новим пунктом 29¹ такого змісту:

“29¹. Національний банк (за потреби) має право продовжити операційний день Системи СЕРТИФ, зазначений в регламенті роботи Системи СЕРТИФ (додаток 3), за власною ініціативою або за зверненням банку до Відповідального підрозділу.

Національний банк приймає від банків клопотання про продовження операційного дня до 18.00 поточного операційного дня Системи СЕРТИФ.

Відповідальний підрозділ розглядає звернення щодо продовження операційного дня Системи СЕРТИФ та самостійно приймає рішення щодо продовження дня не пізніше ніж до 24 години поточного операційного дня, якщо підставою для продовження дня є неможливість завершення операцій з технічних причин. Відповідальний підрозділ у разі надходження звернень щодо продовження операційного дня Системи СЕРТИФ з інших причин ініціює продовження операційного дня не пізніше ніж до регламентного часу початку наступного операційного дня Системи СЕРТИФ у разі погодження такого продовження заступником Голови Національного банку, який відповідно до розподілу функціональних обов’язків відповідає за проведення та облік операцій з депозитними сертифікатами, або особою, яка виконує його обов’язки, або Головою Національного банку. Для продовження операційного дня Системи СЕРТИФ на термін, що перевищує регламентний час початку наступного операційного дня Системи СЕРТИФ, рішення приймається Правлінням Національного банку. Відповідальний підрозділ під час опрацювання звернень щодо продовження операційного дня Системи СЕРТИФ бере до уваги інформацію щодо запланованих технічних робіт, що впливають на роботу Системи СЕРТИФ.

Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює підтримку інформаційних систем, продовжує операційний день Системи СЕРТИФ на підставі повідомлення Відповідального підрозділу. Відповідальний підрозділ

надсилає таке повідомлення засобами корпоративної електронної пошти (e-mail) Національного банку з використанням електронного підпису.”;

2) у главі 4:

пункти 50, 51 викласти в такій редакції:

“50. Національний банк після квітування розпоряджень банку-продавця та банку-покупця надає через СЕП банку-покупцю запит на ініціювання платіжної інструкції для забезпечення здійснення оплати за депозитні сертифікати, які є предметом відповідного правочину.

51. Банк-покупець на підставі запиту на ініціювання платіжної інструкції від Національного банку перераховує банку-продавцю кошти до завершення часу, зазначеного в пункті 4 додатка 3 до цього Положення, шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022. Документи з методології стандарту ISO 20022, якими визначаються порядок обміну та вимоги до фінансових повідомлень, є технологічною документацією з питань функціонування СЕП, розробляються Національним банком та доводяться до відома банків шляхом їх розміщення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”;

у пункті 52 літери та слова “СЕП про перерахування коштів за депозитними сертифікатами” замінити словами та літерами “від СЕП про зарахування коштів на рахунок”;

у пункті 54 слова “дати, зазначеної в повідомленні про перерахування коштів” замінити словами та цифрами “завершення часу, зазначеного в пункті 4 додатка 3 до цього Положення”;

3) пункт 82 глави 8 викласти в такій редакції:

“82. Банк після придбання депозитних сертифікатів (крім придбання під час розміщення) надсилає Національному банку засобами системи електронної пошти Національного банку реквізити рахунку [ідентифікаційний код за ЄДРПОУ, міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)] для забезпечення перерахування коштів зі сплати доходу та/або погашення депозитних сертифікатів.”.

2. У додатках до Положення:

1) у додатку 1:

у заголовку слова “кількісного обліку депозитних сертифікатів” виключити;

у пункті 1 слова “Національного банку України (далі – депозитні сертифікати)” виключити;

у пункті 2:

слова та літери “Системі кількісного обліку депозитних сертифікатів СЕРТИФ (далі – Система СЕРТИФ)” замінити словом та літерами “Системі СЕРТИФ”;

у колонці 3 таблиці:

рядка 11 слово “України” виключити;

колонку рядка 17 викласти в такій редакції:

“Депозитні сертифікати, заблоковані за договорами”;

рядка 19 слово “України” виключити;

в абзацах сьомому, одинадцятому, п’ятнадцятому пункту 4 слово “України” виключити;

2) у додатку 2:

у заголовку слова “кількісного обліку депозитних сертифікатів” виключити; у таблиці:

у рядку 1 слова “Національного банку України (далі – депозитний сертифікат)” виключити;

у колонці 4 рядка 3 слова “України (далі – Національний банк)” виключити;

у рядках 45, 46 та колонці 4 рядка 47 слово “України” виключити;

3) у додатку 3:

у заголовку слова “кількісного обліку депозитних сертифікатів” виключити; в абзаці першому пункту 1:

слова та літери “системі кількісного обліку депозитних сертифікатів”, “системі кількісного обліку депозитних сертифікатів СЕРТИФ (далі – Система СЕРТИФ)” замінити відповідно словами та літерами “Системі”, “Системі СЕРТИФ”;

слова “Національного банку (далі – депозитний сертифікат)” виключити;

у пункті 2:

у підпункті 1 слова “на позабіржовому ринку” виключити;

у підпункті 4 слова “банку України” замінити словом “банку”;

у пункті 3 цифри “20.00” замінити цифрами “18.30”;

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4. Система СЕРТИФ за договорами щодо депозитних сертифікатів, що виконуються за принципом “поставка проти оплати”, приймає:

1) розпорядження банків щодо операцій з депозитними сертифікатами, що виконуються з дотриманням принципу “поставка проти оплати” з 9.00 до 18.00;

2) повідомлення від СЕП про зарахування коштів на рахунок з 9.00 до 18.30. Національний банк зазначає в запиті на ініціювання платіжної інструкції час, до якого має бути виконана оплата за договором щодо депозитних сертифікатів – до 18.15.”;

у пункті 6 цифри “20.00” замінити цифрами “18.00”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
23 травня 2023 року № 69

Зміни до Положення про провадження депозитарної і клірингової діяльності та
забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів
Національним банком України

1. У розділі I:

1) у главі 1:

у пункті 2:

пункт після підпункту 8 доповнити новим підпунктом 8¹ такого змісту:

“8¹) ідентифікаційний код – ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України/реєстраційний код нерезидента/обліковий номер платника податків нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків або номер та серія (за наявності) паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);”;

у підпункті 15 слово “безпосередніми” виключити;

підпункт 22 після літер “ЦП,” доповнити словами та літерами “прав та зобов’язань за правочинами щодо ЦП у випадках, передбачених цим Положенням,”;

підпункт 23 виключити;

пункт після абзацу двадцять п’ятого доповнити новим абзацом двадцять шостим такого змісту:

“27) учасник клірингу – депозитарна установа, емітент, іноземний депозитарій, які є клієнтами депозитарію Національного банку, Національний банк.”.

У зв’язку з цим абзац двадцять шостий уважати абзацом двадцять сьомим;

2) у главі 2:

у пункті 6 слова “ринках капіталу – депозитарної діяльності, затвердженого”, “(зі змінами)” замінити відповідно словами та цифрами “фондовому ринку – депозитарної діяльності, затвердженого”, “(у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 листопада 2019 року № 690)”;

главу після пункту 6 доповнити новим пунктом 6¹ такого змісту:

“6¹. Національний банк щорічно та/або в разі внесення змін до законодавства з питань припинення видів діяльності, які провадяться клієнтами депозитарію:

1) визначає необхідність проведення тестування процедур припинення діяльності клієнтів депозитарію з клієнтами депозитарію, КУ, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Центральним депозитарієм та надсилає особам, з якими виявлено потребу провести тестування, запити на його проведення. Національний банк за згодою клієнта депозитарію, КУ, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Центрального депозитарію проводить тестування процедур припинення діяльності клієнтів депозитарію;

2) переглядає нормативно-правові та розпорядчі акти Національного банку щодо актуальності та ефективності викладених у них процедур припинення діяльності клієнтів депозитарію, а також з урахуванням результатів проведеного тестування.

Депозитарій Національного банку за результатами проведеного тестування складає звіт та надає його учасникам тестування на їх запит. Якщо за результатами тестування виявлено недоліки в процедурі припинення відповідного виду діяльності, то депозитарій Національного банку ініціює внесення змін до нормативно-правових та розпорядчих актів Національного банку та/або здійснює інші необхідні дії для усунення виявлених недоліків, та/або звертається з відповідними пропозиціями до клієнтів депозитарію, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Центрального депозитарію.”;

3) у главі 3:

в абзаці десятому пункту 13:

слова “в особі центрального” замінити словом “, центральному”;

абзац після слів “іншим особам” доповнити словами “(включаючи осіб, які мають ліцензію на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи)”;

в абзаці другому пункту 14 слова “із зазначенням їх персональних ідентифікаторів ключів електронного підпису, що використовуються для надання Відповідальному підрозділу електронних документів” виключити;

4) розділ після глави 3 доповнити новою главою 3¹ такого змісту:

“Глава 3¹. Загальні засади клірингової діяльності Національного банку

22¹. Національний банк у межах визначеної Законом України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки” компетенції провадить клірингову діяльність з визначення зобов’язань у таких випадках:

1) за правочинами щодо ЦП, вчиненими поза організованим ринком капіталу, розрахунки за якими здійснюються/забезпечуються за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” у режимі одиночних розрахунків;

2) за правочинами щодо ЦП, розрахунки за якими здійснюються/забезпечуються за принципом “оплата проти поставки цінних паперів” під час обслуговування операцій щодо розміщення/дорозміщення ОВДП та проведення грошового клірингу.

22². Національний банк припід час провадження клірингової діяльності з визначення зобов'язань не створює гарантійних фондів, не приймає на себе ризики невиконання або неналежного виконання обов'язків сторонами правочинів щодо ЦП. Національний банк гарантує проведення розрахунків за правочинами щодо ЦП шляхом попереднього блокування ЦП на рахунку в цінних паперах учасника клірингу до завершення грошових розрахунків у порядку, визначеному цим Положенням.

22³. Національний банк здійснює кліринг тільки тих прав та зобов'язань, які допущені для здійснення клірингу в порядку та на умовах, визначених цим Положенням.

22⁴. Національний банк допускає до клірингу права та зобов'язання за правочинами щодо ЦП, якщо вони відповідають таким умовам:

1) правочини вчинені поза організованим ринком капіталу, розрахунки за якими здійснюються/забезпечуються за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” або “оплата проти поставки цінних паперів”;

2) сторони правочину, розрахунки за яким здійснюються з дотриманням принципу “поставка цінних паперів проти оплати” відповідають вимогам, установленим у пункті 49 глави 5 розділу I цього Положення;

3) правочини щодо ЦП, розрахунки за якими здійснюються/забезпечуються за принципом “оплата проти поставки цінних паперів” вчинені в інтересах учасників клірингу/клієнтів учасників клірингу, які є первинними дилерами або у випадках, передбачених законодавством України, в інтересах клієнтів первинних дилерів;

4) ЦП, що є предметом правочинів, не мають обмежень в обігу або будь-яких інших обмежень, які можуть призвести до неможливості здійснення розрахунків за правочинами щодо ЦП.

22⁵. Допуск прав та зобов'язань за правочинами щодо ЦП до клірингу здійснюється на підставі:

1) розпоряджень, наданих учасниками клірингу в порядку, визначеному цим Положенням, якщо розрахунки здійснюються за принципом “поставка цінних паперів проти оплати”;

2) інформації про результати розміщення ОВДП та інформації із системи депозитарного обліку депозитарію Національного банку про виплату доходів/погашень за ЦП, якщо розрахунки здійснюються за принципом “оплата проти поставки цінних паперів” та проведення грошового клірингу.

22⁶. Права та зобов’язання є допущеними до клірингу з моменту:

1) квітування зустрічних розпоряджень учасників клірингу, наданих для здійснення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” у порядку, установленому цим Положенням;

2) формування електронних відомостей сквитованих розпоряджень або зведеної відомості розподілу ЦП між депозитарними установами – учасниками розміщення для здійснення розрахунків за принципом “оплата проти поставки цінних паперів”.

22⁷. Вважаються дійсними, законними, безвідкличними та обов’язковими до виконання розпорядження, електронні відомості сквитованих розпоряджень, зведені відомості розподілу ЦП між депозитарними установами – учасниками розміщення отримані/сформовані депозитарієм Національного банку до моменту оприлюднення:

1) рішення господарського суду, а саме ухвали про відкриття провадження у справі про банкрутство або ухвали про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, фізичної особи-підприємця;

2) прийняття відносно сторони правочину щодо ЦП Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку або Національним банком відповідно рішення про:

запровадження тимчасової адміністрації та/або призначення тимчасового адміністратора, та/або відсторонення керівництва за умови, що будь-яке із таких рішень має наслідком обмеження або відтермінування можливості здійснення передачі активів або переказу коштів;

відкликання (анулювання) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг та/або ліквідацію за умови, що будь-яке з таких рішень має наслідком обмеження або відтермінування можливості здійснення передачі активів або переказу коштів;

віднесення банку до категорії неплатоспроможних.

Момент оприлюднення рішень, зазначених у підпунктах 1, 2 пункту 22⁷ глави 3¹ розділу I цього Положення, визначається в порядку, установленому частиною другою статті 39 Закону України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”.

Розрахунки за правочинами щодо ЦП є безумовними, безвідкличними та обов’язковими до виконання з моменту допуску прав та зобов’язань до клірингу.

22⁸. Облік прав та зобов’язань учасників клірингу та клієнтів учасників клірингу здійснюється Національним банком в системі автоматизації депозитарію Національного банку. Національний банк приймає від учасників клірингу документи, які є підставою для допуску прав та зобов’язань до клірингу, та надає учасникам клірингу звіти та інформацію про опрацювання таких документів, засобами системи автоматизації депозитарію Національного банку, крім випадків, визначених у пункті 56 глави 5 розділу I цього Положення.

22⁹. Порядок обліку прав та зобов’язань за правочинами щодо ЦП, припинення таких прав та зобов’язань, а також порядок підготовки, складення та направлення Національним банком документів для проведення розрахунків визначені в главі 5 розділу I, главах 9–11 розділу II, главах 19–21, 27, 29 розділу III цього Положення, якими врегульований порядок проведення розрахунків за правочинами щодо ЦП з дотриманням принципів “поставка цінних паперів проти оплати”, “оплата проти поставки цінних паперів”.

22¹⁰. Національний банк забезпечує здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо ЦП, укладеними поза організованим ринком капіталу, за умови проведення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів проти оплати”, “оплата проти поставки цінних паперів” шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022. Документи із методології стандарту ISO 20022, якими визначаються порядок обміну та вимоги до фінансових повідомлень, є технологічною документацією з питань функціонування СЕП, розробляються Національним банком та доводяться до відома учасників клірингу шляхом їх розміщення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”;

5) у главі 5:

у пункті 43:

перше речення абзацу другого після слова “клієнтам” доповнити словами “депозитарію/керуючим рахунком (у випадках, передбачених цим Положенням)”;

в абзаці четвертому слова “Національного банку мають” замінити словами “/керуючі рахунком мають”;

в абзаці п’ятому слова “Національного банку для”, “та зазначають ідентифікатори цих ключів у картці зі зразками підписів розпорядників рахунку

клієнта депозитарію Національного банку” замінити відповідно словами “/керуючі рахунком для”, “та вносять до анкети рахунку в цінних паперах/анкети керуючого рахунком у цінних паперах ідентифікаційні дані розпорядників рахунку в цінних паперах, які зазначались під час генерації їм ключів криптографічного захисту [унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серія (за наявності) та номер паспорта в разі відмови від отримання реєстраційного номера облікової картки платника податків]”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Клієнт депозитарію/керуючий рахунком у разі зміни ідентифікаційних даних розпорядника рахунку в цінних паперах під час повторної сертифікації ключа криптографічного захисту, який використовується для авторизації розпорядника рахунку в цінних паперах у системі автоматизації депозитарію Національного банку, зобов’язаний подати депозитарію Національного банку оновлену анкету рахунку в цінних паперах/анкету керуючого рахунком у цінних паперах.”;

друге речення абзацу першого пункту 46 викласти в такій редакції: “Депозитарій Національного банку фіксує початок виконання розпорядження шляхом унесення інформації про розпорядження до відомості затверджених розпоряджень та зміни статусу такого розпорядження в системі автоматизації депозитарію Національного банку, та/або шляхом проставлення відповідної відмітки на паперовому примірнику розпорядження (у разі надання розпорядження в паперовому вигляді у випадках, передбачених цим Положенням).”;

у пункті 47:

в абзаці другому:

перше речення після слова “депозитарію” доповнити словами “для проведення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів без оплати”, “поставка цінних паперів проти оплати”, якщо грошові розрахунки забезпечуються депозитарієм Національного банку”;

друге речення доповнити словами та цифрами “, або якщо оплата на підставі запиту на ініціювання платіжної інструкції не відбулася до завершення регламентного часу, установленого в підпункті 1¹ пункту 53 глави 5 розділу I цього Положення”;

пункт доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

“Розпорядження на переказ ЦП, надані КУ у складі клірингових відомостей, є дійсними, законними, безвідкличними та обов’язковими для виконання для будь-яких третіх осіб з моменту надання депозитарієм Національного банку КУ інформації про успішну перевірку та прийняття розпоряджень до виконання.

Розпорядження, сформовані депозитарієм Національного банку за результатами розміщення ОВДП для проведення розрахунків за принципом “оплата проти поставки цінних паперів” є дійсними, законними, безвідкличними та обов’язковими для виконання для будь-яких третіх осіб з моменту

формування електронних відомостей сквитованих розпоряджень або зведеної відомості розподілу ЦП між депозитарними установами – учасниками розміщення.

Розпорядження за операціями, які здійснюються за рахунком у цінних паперах депозитарію Національного банку в іноземному депозитарії, є дійсними, законними, безвідкличними та обов'язковими для виконання для будь-яких третіх осіб з моменту, визначеного правилами іноземного депозитарію.”;

в абзаці п'ятому пункту 49 слова та літери “кінця часу приймання платежів за ЦП у СЕП” замінити словами та цифрами “завершення регламентного часу, установленого в підпункті 1¹ пункту 53 глави 5 розділу I цього Положення”;

главу після пункту 49 доповнити новим пунктом 49¹ такого змісту:

“49¹. Депозитарні установи з метою внесення ЦП до гарантійного забезпечення для забезпечення виконання зобов'язань за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей, укладеними на організованому ринку та поза ним, грошові розрахунки за якими забезпечуються КУ, здійснюють блокування ЦП на рахунках у цінних паперах депонентів/номінальних утримувачів. Операції блокування/розблокування ЦП з метою внесення/виключення ЦП до/із гарантійного забезпечення виконуються депозитарними установами в порядку, визначеному в главі 24 розділу III цього Положення. Операції, пов'язані із переходом прав на ЦП, які входять до гарантійного забезпечення, виконуються депозитарієм Національного банку та депозитарними установами в порядку, установленому цим Положенням для забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо ЦП, вчиненими на організованому ринку капіталу або поза організованим ринком капіталу, за умови проведення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів проти оплати”, грошові розрахунки за якими забезпечуються КУ.”;

у підпункті 1 пункту 52 слова “Національного банку” замінити словами “/керуючих рахунком”;

у пункті 53:

у підпункті 1 цифри “17.55” замінити цифрами “18.00”;

підпункт 1¹ викласти в такій редакції:

“1¹) за правочинами щодо ЦП, які виконуються за принципом “поставка цінних паперів проти оплати”, грошові розрахунки за якими забезпечуються депозитарієм Національного банку, за правочинами щодо ЦП, які виконуються за принципом “оплата проти поставки цінних паперів”, депозитарій Національного банку приймає розпорядження на зарахування/списання/переказ ЦП з 9.00 до 18.00. Повідомлення про зарахування коштів на рахунок – з 9.00 до 18.30. Депозитарій Національного банку зазначає у запиті на ініціювання платіжної інструкції час, до якого має бути виконана оплата за правочином щодо ЦП, – до 18.15.”;

підпункт 1² виключити;

у підпункті 2 цифри та слова “18.30 за винятком випадків, установлених підпунктом 5 пункту 53 глави 5 розділу I цього Положення” замінити цифрами “18.00”;

у підпункті 2¹ цифри та слово “18.30”, “13.00”, “робочий” замінити відповідно цифрами та словом “18.00”, “15.00”, “операційний”;

підпункти 3, 5 виключити;

абзац сьомий виключити.

У зв'язку з цим абзац восьмий уважати абзацом сьомим;

абзаци другий – четвертий пункту 54 замінити одним новим абзацом другим такого змісту:

“Депозитарій Національного банку приймає від клієнтів депозитарію клопотання про продовження операційного дня до 18.00 поточного операційного дня.”;

абзац перший та підпункт 2 пункту 56, абзац перший та підпункт 2 пункту 57 після слів “депозитарної установи” доповнити словами “/керуючого рахунком”.

2. У розділі II:

1) у першому реченні абзацу третього пункту 89 глави 9 слово “тринадцятим” замінити словом “сьомим”;

2) у главі 10:

абзац перший пунктів 94, 94¹, 97, 97¹ доповнити словами “/надає можливість сформувавши засобами системи автоматизації”;

у підпункті 1 пункту 97² слова “з використанням спеціальних засобів” замінити словом “через”;

3) в абзаці третьому пункту 100 глави 11 слова “підтвердженням завершення грошових розрахунків” замінити словами “отриманням повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

4) підпункт 3 пункту 137 глави 16 після слова “далі –” доповнити словами “код в”.

3. У розділі III:

1) у главі 17:

у пункті 141:

в абзаці першому слова “картки зі зразками підписів розпорядників рахунку в цінних паперах ідентифікатори ключів електронного підпису” замінити словами “анкети рахунку в цінних паперах ідентифікаційні дані”;

підпункт 3 після слів “цінних паперах” доповнити словами “(із зазначенням ідентифікаційних даних розпорядників рахунку в цінних паперах)”;

у підпункті 4 слова “із зазначенням ідентифікаторів ключів електронного підпису” виключити;

в абзаці другому пункту 146 слова “щодо ідентифікаторів ключів електронного підпису розпорядників рахунку” замінити словами “про ідентифікаційні дані розпорядників рахунку в цінних паперах”;

2) в абзаці шостому пункту 160¹ глави 19 слова “інформації про завершення грошових розрахунків” замінити словами “повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

3) у главі 21:

в абзаці першому пункту 174 слово “тринадцятим” замінити словом “сьомим”;

у підпункті 3 пункту 176 слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП та зазначенням в реквізитах платежу номерів” замінити словами “на підставі такого запиту, зазначаючи в реквізитах платежу номери”;

у підпункті 4 пункту 179 слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП та зазначенням у реквізитах платежу номерів” замінити словами “на підставі такого запиту, зазначаючи в реквізитах платежу номери”;

4) у пункті 210 глави 27:

у підпункті 1 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків та номер банківського рахунку” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у першому реченні підпункту 2 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у підпункті 5:

слово та цифри “підпунктах 1¹, 1²” замінити словом та цифрами “підпункті 1¹”;

слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;

у підпункті 6 слова “інформації про списання коштів із рахунку власника (одержувача)/номінального утримувача, який або клієнт якого обслуговує власника (одержувача)” замінити словами “повідомлення про зарахування коштів на рахунок (постачальника)/номінального утримувача, який або клієнт якого обслуговує власника (постачальника)”;

підпункт 7 виключити;

у підпункті 8 слова, літери та цифри “з використанням спеціальних засобів СЕП”, “підпунктах 1¹, 1²” замінити відповідно словами та цифрами “на підставі запиту на ініціювання платіжної інструкції”, “підпункті 1¹”;

5) у главі 29:

у пункті 220:

у підпункті 1 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків та номер банківського рахунку” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у першому реченні підпункту 2 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у підпункті 5:

слово та цифри “підпунктах 1¹, 1²” замінити словом та цифрами “підпункті 1¹”;

слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;
підпункт 6 виключити;

у підпункті 7:

слова та літери “оплатою сум згідно з повідомленням про необхідність перерахування коштів (&P)” замінити словами “отриманням повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

підпункт доповнити словами “в цінних паперах”;

у підпункті 8:

слова “відповідно до” замінити словами “на підставі”;

слова та літери “, здійсненої з використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;

слово та цифри “підпунктах 1¹, 1²” замінити словом та цифрами “підпункті 1¹”;

у пункті 223:

у першому реченні підпункту 1 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у підпункті 2 слова та літери “код обслуговуючого банку, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ/реєстраційний код нерезидента/реєстраційний номер облікової картки платника податків та номер банківського рахунку” замінити словами та літерами “ідентифікаційний код та міжнародний номер банківського рахунку (IBAN)”;

у підпункті 5:

слово та цифри “підпунктах 1¹, 1²” замінити словом та цифрами “підпункті 1¹”;

слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;
підпункт 6 виключити;

у підпункті 7:

слова та літери “оплатою сум згідно з повідомленням про необхідність перерахування коштів (&P)” замінити словами “отриманням повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

підпункт доповнити словами “в цінних паперах”;

у підпункті 8:

слова “відповідно до” замінити словами “на підставі”;

слова та літери “, здійсненої з використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;

слово та цифри “підпунктах 1¹, 1²” замінити словом та цифрами “підпункті 1¹”;

б) у підпункті 3 пункту 240 глави 31 слово “ідентифікаційний” виключити.

4. У розділі IV:

1) у першому реченні абзацу другого пункту 271 глави 33 слово “тринадцятому” замінити словом “сьомому”;

2) у пункті 279 глави 34:

підпункт 2 після слів “цінних паперах” доповнити словами “(із зазначенням ідентифікаційних даних розпорядників рахунку в цінних паперах)”;

у підпункті 4 слова “із зазначенням ідентифікаторів ключів електронного підпису” виключити.

5. У додатках до Положення:

1) у додатку 1:

у пункті 1:

у підпункті 5 слова “, укладених на організованому ринку капіталу” виключити;

у підпункті 13 слова та літери «розрахунків за правочинами щодо ЦП із дотриманням принципу “поставка цінних паперів проти оплати”» замінити словами та літерами “/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей, укладеними на організованому ринку та поза ним, грошові розрахунки за якими забезпечуються КУ”;

у підпункті 12 пункту 2:

слова та літери “використовувати спеціальні засоби СЕП Національного банку для” замінити словом “забезпечити”;

підпункт доповнити словами, літерами та цифрами “шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022”;

у пункті 4:

у підпункті 5 слова та літери “розрахунків за правочинами щодо ЦП з дотриманням принципу “поставка цінних паперів проти оплати”, розрахунки за якими забезпечуються КУ” замінити словами та літерами “/забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей, укладеними на організованому ринку та поза ним, грошові розрахунки за якими забезпечуються КУ”;

у підпункті 10:

слова та літери “використовувати спеціальні засоби СЕП для” замінити словом “забезпечувати”;

підпункт після літер “ЦП” доповнити словами, літерами та цифрами “шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“12) у разі відкриття депонентам рахунків у цінних паперах у порядку, визначеному внутрішніми документами депозитарної установи, надати таким депонентам інформацію про особливості обліку прав на ЦП та рівень захисту, який надається депоненту в разі обліку прав на ЦП на агрегованому та сегрегованому рахунках, включаючи інформацію щодо юридичних наслідків та ризиків кожного з видів обліку у разі неплатоспроможності або банкрутства депозитарної установи. Така інформація обов’язково має містити відомості про те, що облік прав на ЦП на сегрегованому рахунку передбачає відображення інформації про депонента та права на ЦП, що йому належать, в системі депозитарного обліку депозитарію Національного банку та у разі неплатоспроможності або банкрутства депозитарної установи вона може за потреби бути надана уповноваженій особі в судовому порядку.”;

2) у додатку 2:

колонку 7 рядка 152 таблиці викласти в такій редакції:

“428300***”;

додаток доповнити новою приміткою такого змісту:

“***Останній символ номера рахунку може використовуватися для позначення операцій конкретного депонента/клієнта”.

6. У тексті Положення слова та літери “повідомлення про необхідність перерахування коштів (&P)” у відповідних відмінках та числах замінити словами “запит на ініціювання платіжної інструкції” у відповідних відмінках та числах.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
23 травня 2023 року № 69

Зміни до Положення про порядок проведення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів, укладеними на організованих ринках капіталу та поза організованими ринками капіталу, з дотриманням принципу “поставка цінних паперів проти оплати”

1. У розділі I:

1) у пункті 2:

підпункт 1 виключити;

у підпункті 2 слова та літери “банк, що є безпосереднім учасником СЕП та надає” замінити словами та літерами “банк, що є учасником системи електронних платежів Національного банку (далі – СЕП) та надає”;

у підпункті 5 слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП”, “з використанням спеціальних засобів системи електронних платежів Національного банку (далі – СЕП)” замінити відповідно словами “на підставі запиту від депозитарію Національного банку або Центрального депозитарію (далі – на підставі запиту від Депозитарію)”, “на підставі запиту на ініціювання платіжної інструкції від депозитарію Національного банку або Центрального депозитарію”;

підпункт 6 виключити;

пункт після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

“Термін “ідентифікаційний код” уживається в значенні, визначеному в Положенні про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 140 (зі змінами).”.

У зв'язку з цим абзац шостий уважати абзацом сьомим;

2) у пункті 5 слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами, літерами та цифрами “шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022”.

2. У розділі II:

1) у заголовку слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

2) у першому реченні пункту 8 слова та літери “за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” з використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

3) у пункті 9 слова та літери “за правочинами щодо цінних паперів із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

4) у підпунктах 1, 2 пункту 10 слова та літери “за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” з використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

5) у пунктах 11, 13 слова та літери “за правочинами щодо цінних паперів із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

6) у пункті 14:

в абзаці першому слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

підпункт 2 виключити;

друге речення підпункту 3 після слів “отримувати послуги з” доповнити словами “обслуговування розрахунків за правочинами щодо цінних паперів,”;

7) у пункті 15:

в абзаці першому:

слова “та укладення з Національним банком Договору” виключити;

слова “лист-заяву на укладення Договору в довільній формі” замінити словами “супровідний лист”;

у підпункті 2 слова та літери “за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” з використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

в абзаці п'ятому слова “укладення з Національним банком Договору та” виключити;

8) у пункті 16:

в абзаці першому, підпункті 1 слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

у підпункті 4 слова та літери “за правочинами щодо цінних паперів із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”.

2. У розділі III:

1) у заголовку слова та літери “за правочинами щодо цінних паперів із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “за умови здійснення розрахунків на підставі запиту від Депозитарію”;

2) у пункті 17:

у підпункті 1 слова та літери “із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами, літерами та цифрами “шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022”;

у підпункті 3:

слова та літери “за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

підпункт доповнити словами “, включаючи регламентний час проведення таких видів розрахунків”;

3) у підпункті 18:

в абзаці першому слова та літери “за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” із використанням спеціальних засобів СЕП” замінити словами “на підставі запиту від Депозитарію”;

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) перевірку наявності в розпорядженнях постачальника та одержувача інформації щодо ідентифікаційного коду та міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) власника цінних паперів або клієнта постачальника/одержувача, який обслуговує власника цінних паперів;”;

у підпункті 2 слова та літери “з використанням спеціальних засобів СЕП” виключити;

у підпункті 3 слова та літери “інформації про списання коштів від СЕП або обслуговуючого банку” замінити словами “повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

у підпункті 5:

слова та літери “повідомлення про необхідність перерахування коштів не відбулася до завершення часу, визначеного регламентом СЕП для таких видів платежів, до закриття операційного дня Центрального депозитарію” замінити словами “запиту на ініціювання платіжної інструкції не відбулася до завершення часу, зазначеного Центральним депозитарієм у такому запиті”;

підпункт доповнити новим реченням такого змісту: “Час, зазначений Центральним депозитарієм у запиті на ініціювання платіжної інструкції, має відповідати регламентному часу, визначеному внутрішніми документами Центрального депозитарію для проведення розрахунків на підставі запиту від Депозитарію.”;

4) у пункті 19:

абзац перший викласти в такій редакції:

“19. Грошові розрахунки за правочинами щодо цінних паперів за умови проведення розрахунків за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” забезпечуються/здійснюються Центральним депозитарієм та обслуговуючими банками шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022 таким чином:”;

у підпункті 1:

підпункт після слова “відправляє” доповнити словом та літерами “через СЕП”;

слова та літери “повідомлення про необхідність перерахування коштів (&P)” замінити словами “запит на ініціювання платіжної інструкції”;

у підпункті 2 слова та літери “відповідного платіжного доручення на перерахування”, “з файла &P, та в разі виконання внутрішньобанківського переказу надіслати інформацію про виконаний платіж Центральному депозитарію з використанням спеціальних засобів СЕП” замінити відповідно словами, літерами та цифрами “відповідної платіжної інструкції на переказ”, “із запиту на ініціювання платіжної інструкції в порядку, визначеному документами з методології стандарту ISO 20022 Національного банку”;

у підпункті 3:

у першому реченні:

речення після слова “отримує” доповнити словом та літерами “від СЕП”;

слова “інформацію про завершення грошових розрахунків” замінити словами “повідомлення про зарахування коштів на рахунок”;

друге речення виключити;

5) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Технологія проведення платежів шляхом обміну в СЕП фінансовими повідомленнями стандарту ISO 20022 та порядок технічної взаємодії між банками, Національним банком, Центральним депозитарієм та СЕП визначається документами з методології стандарту ISO 20022 Національного банку. Документи з методології стандарту ISO 20022 є технологічною документацією з питань функціонування СЕП, розробляються Національним банком та доводяться до відома учасників СЕП та Центрального депозитарію шляхом їх розміщення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”.